

VILNIAUS LOPŠELIS-DARŽELIS „ŽIRMŪNĖLIAI“ VAIKO PASIEKIMŲ APRAŠAS

Vaiko pasiekimų aprašas parengtas vadovaujantis „Priešmokyklinio ugdymo bendrąja programa“, 2014 m. (PUBP).

Vaikų pažanga vertinama nuolat, vertinimas atliekamas pasirenkant vertinimo būdus ir metodus: stebėjimą, pokalbį, diskusiją, vaiko pasakojimus, jo darbelių ir veiklos analizę, garso, vaizdo įrašus ir kt. Vertinami konkretaus vaiko pasiekimai ir jo daroma pažanga 18-oje ugdymosi sričių (pagal PUBP programą), lyginant ankstesnius vaiko pasiekimus su dabartiniais. Vaikų pasiekimai viešai tarpusavyje nelyginami. Vaiko pasiekimai fiksuojami „Vaiko pasiekimų apraše“ Pirmasis vertinimas (I) turi būti atliktas per 4 savaites nuo programos vykdymo pradžios, o galutinis (II) vertinimas atliekamas pasibaigus programai.

„Vaiko pasiekimų apraše“ sutartinėmis spalvomis pažymimos nuostatos:

silpnai susiformavusi (patiria sunkumų, neturi žinių, supratimo, reikia labai daug padėti);
 formuojasi (ugdytinis pakankamai žino ir supranta, tačiau negeba taikyti turimų žinių, reikia padėti);

pakankamai susiformavusi (ugdytinis žino, supranta ir dažniausiai taiko savo gebėjimus – nuostata pakankama arba padėti reikia labai mažai).

Komentaruose (I) arba (II), esant poreikiui, trumpai aprašoma reikšminga informacija. Galimi atvejai, kada naudinga pažymėti ar tikrai atsiskleidė išvardintos nuostatos. Prie vaiko pasiekimų aprašo gali būti kaupiami iliustruojantys vaiko pasiekimus dailės darbai su aprašymais, nuotraukos, filmuota medžiaga, fiksuotos vaiko mintys, komentarai.

Vaiko pasiekimų vertinimas nenaudojamas: vaiko smerkimui, vaiko išskyrimui iš kitų vaikų pabrėžiant ydas, pabrėžiant ypatingus, nepelnytus privalumus, vaiko peikimui.

Pagal LR ŠMM įsakymą dėl švietimo ir mokslo ministro 2013 m. lapkričio 21 d. Įsakymo nr. V-1106 „Dėl priešmokyklinio ugdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimą, 2018 m. vasario 5 d. Nr. V-100 mokyklai, vykdančiai pradinio ugdymo programą, ar kitam švietimo teikėjui, kuris vykdydys pradinio ugdymo programą, priešmokyklinio ugdymo pedagogo (-ų) ar Jungtinės grupės ikimokyklinio ugdymo auklėtojo(-ų), (švietimo pagalbos specialisto (-ų), jeigu buvo teikta pagalba), pateikia rekomendaciją, parengtą pagal minėto Tvarkos aprašo priedą (1 priedas).

PRIEŠMOKYKLINĖ GRUPĖ

(Vertinimo data).....(I).....(II)

Ugdytinio vardas, pavardė, gimimo data

Gimtoji kalba Lankomumas

Teikta švietimo pagalba

SOCIALINĖ KOMPETENCIJA	
1. UGDYMO SRITIS: SANTYKIS SU SAVIMI (SAVIVOKA, SAVIVERTĖ IR SAVIUGDA)	
Nuostata - Domėtis ir vertinti save kaip asmenį, pasižymintį unikaliomis savybėmis (I) Domėtis ir vertinti save kaip asmenį, pasižymintį unikaliomis savybėmis (II)	
Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Apibūdina, kuo jis panašus į kitus vaikus ir kuo nuo jų skiriasi	Pasako, kuo domisi, apie ką svajoja, kokios jo asmeninės savybės jam patinka (ir nepatinka), kuo jis

	gali didžiuotis, išaiškina, kuo ir kodėl nori būti užaugęs.
Nuostata - Norėti mokytis, tobulėti, plėtoti savo galias (I) Norėti mokytis, tobulėti, plėtoti savo galias (II) Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Susitelkia veiklai, išlaiko dėmesį, susidūręs su sunkumais ar nesėkmėmis, nepasiduoda, nepraranda pasitikėjimo, jei reikia, kreipiasi pagalbos	Įvardija, kas jam yra įdomu, ką nori sužinoti ar išmokti daryti. Paaiškina, ką sugeba atlikti savarankiškai, be suaugusiųjų pagalbos, o kur jam reikalinga pagalba. Paaiškina, kad, mokantis naujų dalykų, gali iškilti sunkumų, kuriuos teks įveikti, kreiptis pagalbos.
Veikia laisvai, išradingai, kūrybiškai, drąsiai eksperimentuodamas, keisdamas, darydamas savaip	Pripažįsta, kad, norint ko nors išmokti, reikia išdrįsti bandyti, nebijoti suklysti
Veikdamas, žaisdamas laikosi taisyklių, susitarimų, geba kontroliuoti savo elgesį	Paaiškina, kam yra reikalingos taisyklės, susitarimai. Pateikia pavyzdžių, kokių susitarimų laikomasi grupėje, kas bus svarbu mokykloje.
Nuostata - Puoselėti gėrį (I) Puoselėti gėrį (II) Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Skiria, kas yra tinkamas ir netinkamas elgesys, laikosi socialinių normų grupėje, namuose, viešosiose vietose	Komentuoja, koks elgesys yra geras, o koks blogas, pateikia gero elgesio pavyzdžių
Nuostata - Saugoti savo asmeninę erdvę, gerbti kitų privatumą (I) Saugoti savo asmeninę erdvę, gerbti kitų privatumą (II) Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Gerbia savo ir kitų privatumą, saugo savo asmenines ribas (persirengiant, naudojantis tualetu, prausiantis, tausoja savo ir kitų daiktus ir kt.)	Nurodo, kad jis ar kitas asmuo jaučiasi blogai, kai pažeidžiamos asmeninės erdvės ribos, be jo paties arba kito asmens sutikimo imami daiktai (žaislai, priemonės, drabužiai ir pan.)
Nuostata - Priimti pokyčius kaip neišvengiamą gyvenimo dalį (I) Priimti pokyčius kaip neišvengiamą gyvenimo dalį (II) Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Išreiškia savo emocinę reakciją į pokyčius savo gyvenime ir artimiausioje aplinkoje	Apibūdina svarbiausius savo, šeimos, grupės gyvenimo pokyčius ir emocinę reakciją į juos (džiaugėsi, jautėsi nusivylęs, liūdėjo ar pan.)
Svarsto, diskutuoja, vertina, kurie pokyčiai priklauso nuo jo paties, o kurie – ne	Pripažįsta, kad, siekiant tam tikrų pokyčių, reikia noro ir pastangų
2. UGDYMO SRITIS: SANTYKIAI SU BENDRAAMŽIAIS	
Nuostata - Būti draugiškam, geranoriškam (I) Būti draugiškam, geranoriškam (II) Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Rodo iniciatyvą susipažinti: užkalbina kitą, prisistato, paklausia, kviečia bendros veiklos	Paaiškina, kaip turi elgtis draugiškas vaikas
Jaučia kito nuotaikas, išgyvenimus, rūpestį, rodo užuojautą (nelaimingam, nuskriaustam, išduotam)	Apibūdina, kaip atrodo nelaimingas, sergantis, nuskriaustas vaikas; Nusako, kaip paguosti kitą

	(apkabinti, paglostyti, prajuokinti, pradžiuginti dovanėle ir kt.).
Palankiai priima kitų draugiškumo, palankumo ženklus, tinkamai išreiškia savo artimumo kitiems jausmus	Papasakoja, kaip galima susidraugauti (pasisveikinant, nusišypsant, pakviečiant pažaisti, kuo nors pasidalijant ir kt.). Įvardija galimus draugiškumo ženklus. Nusako, kaip dera atsakyti į reiškiamą palankumą.
Nuostata - Būti tolerantiškam (I) Būti tolerantiškam (II) Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Pripažįsta ir gerbia kitų norus, toleruoja kitokią nuomonę, elgesį (teisę elgtis savaip), išvaizdą	Nurodo, kad ir kiti žmonės turi savo norų, ketinimų, nuomonių, kurie gali nesutapti su jo norais, ketinimais ir pan. Komentuoja, kad, norėdamas žaisti, bendrauti, žmogus privalo atsižvelgti į kitų poreikius; Paaškina, kad žmonės gali atrodyti labai skirtingai ir jie dėl to nėra nei geresni, nei blogesni.
Nuostata - Geranoriškai, konstruktyviai bendradarbiauti su kitais vaikais (I) Geranoriškai, konstruktyviai bendradarbiauti su kitais vaikais (II) Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Pakviečia vieną ar kelis vaikus žaisti, bendrai kurti darbelį ar kt., paaškina savo ketinimus, išklauso kito asmens sumanymo, tariasi dėl taisyklių, derina veiksmus, suvaldo savo spontaniškus norus	Pasako savais žodžiais, kaip dera bendrauti ir bendradarbiauti su bendraamžiais, kam reikalingi susitarimai, taisyklės, paaškina, kodėl ne visada galima daryti tai, ko norisi
Nuostata - Siekti priklausyti grupei (priešmokyklinio ugdymo, kiemo draugų, turinčiųjų panašų pomėgį ar kt.) (I) Siekti priklausyti grupei (priešmokyklinio ugdymo, kiemo draugų, turinčiųjų panašų pomėgį ar kt.) (II) Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Demonstruoja priklausymo grupei ženklus: rūpinasi kitais, jaučiasi esąs svarbus, reikalingas, yra aktyvus, sprendžiant aktualius grupei klausimus (pvz., siūlo žaidimą, projekto temą ir kt.), jaučia įsipareigojimą ir atsakomybę savo grupei	Paaškina, kodėl jis nori ar nenori būti tam tikros grupės narys, kaip reikėtų elgtis, kad būtų bendraamžių priimtas ir pripažintas
Laikosi grupės, kuriai priklauso, normų, taisyklių. Dalijasi patirtimi, mintimis, kartu sprendžia problemas, dalyvauja bendroje veikloje	Komentuoja savo grupės sutartas taisykles, elgesio normas. Pripažįsta, kad kiekvieno grupės nario nuomonė, patirtis ir indėlis yra svarbūs bendrai grupės sėkmei.
Apriboja savo ambicijas, suvaldo impulsus dėl bendros veiklos (pvz., nepasitraukia iš bendros veiklos, patyręs nesėkmę, supykęs ar pan.)	Paaškina, kad bendros veiklos sėkmei būtinas atskirų grupės narių veiksmų derinimas tarpusavyje
3. UGDYMO SRITIS: SANTYKIAI SU SUAUGUSIAISIAIS (ŠEIMOS NARIAIS, GLOBĖJAI, PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO PEDAGOGU IR KITAIŠ MOKYTOJAIŠ)	
Nuostata - Gerbti suaugusiųjų patirtį ir išmintį (I) Gerbti suaugusiųjų patirtį ir išmintį (II) Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Apibūdina sektinus suaugusiųjų gyvenimo pavyzdžius	Savais žodžiais pasako, ko galima pasimokyti iš suaugusiųjų patirties

Nuostata - Prireikus kreiptis patarimo, pagalbos į suaugusiuosius (I) Prireikus kreiptis patarimo, pagalbos į suaugusiuosius (II) Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Kreipiasi padėti, patarti, paaiškinti, ištikus nesėkmei ar sunkumams	Paaškina, kada, kokiais atvejais ir į ką reikėtų kreiptis patarimo, pagalbos
Nuostata - Jaustis šeimos, giminės nariu, didžiuotis tuo (I) Jaustis šeimos, giminės nariu, didžiuotis tuo (II) Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Dalyvauja šeimos gyvenime: jaučiasi, kad yra vertinamas, palaikomas, su juo tariamasi; pats išsako savo nuomonę, norus, pageidavimus, pasiūlo įdomių veiklų, aktyviai dalyvauja šeimos, giminės šventėse, įvykiuose. Atsižvelgia į kitų šeimos narių poreikius, norus, prašymus	Pasakoja apie savo šeimos, giminės šventes, tradicijas. Įvardija pagrindines šeimos taisykles, įpročius, kasdienybės rutiną; Pasako, ko norėtų iš suaugusiųjų, kokio elgesio iš jo tikisi; Paaškina, kodėl ir kaip reikėtų atsižvelgti vieniems į kitus šeimoje (paisyti kitų šeimos narių reikmių, norų, jausmų ir t. t.).
Nuostata - Gerbti mokyklos ar kito švietimo teikėjo mokytojus ir visus jos darbuotojus, jų darbą (I) Gerbti mokyklos ar kito švietimo teikėjo mokytojus ir visus jos darbuotojus, jų darbą (II) Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Elgiasi mandagiai, dėmesingai, tolerantiškai, atsižvelgia į suaugusiųjų prašymus, pageidavimus, gerbia jų nuomonę	Komentuoja, kodėl ir kaip reikėtų atsižvelgti į ugdymo įstaigoje dirbančius žmones, jų pastangas ir veiklą
Nuostata - Jaustis mokyklos ar kito švietimo teikėjo bendruomenės nariu (I) Jaustis mokyklos ar kito švietimo teikėjo bendruomenės nariu (II) Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Pagal savo išgales inicijuoja įvairią veiklą, pokyčius, aktyviai dalyvauja bendroje veikloje	Įvardija, kur norėtų dalyvauti, kuo galėtų prisidėti prie ugdymo įstaigos gyvenimo
4. UGDYMO SRITIS: SANTYKIS SU APLINKA (GAMTINE, SOCIALINE, KULTŪRINE)	
Nuostata - Domėtis, rūpintis artimiausia aplinka ir ją puoselėti (I) Domėtis, rūpintis artimiausia aplinka ir ją puoselėti (II) Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Klausinėja, domisi informacija (pvz., knygoje, TV laidoje ir kt.) apie savo aplinką – daiktus, reiškinius, gamtą, žmones, jų darbą. Orientuojasi namų, grupės ir kitoje jam įprastoje aplinkoje	Papasakoja apie vietas, kur lankosi, žaidžia, ilsisi. Įvardija, kokios tarnybos (parduotuvė, poliklinika, vaistinė, knygynas, bankas ir t. t.) yra jo gyvenamojoje vietoje, kokias paslaugas jos teikia
Skatinamas suaugusiųjų ar savarankiškai įsitraukia į įprastus kasdienes darbus: sutvarko savo buvimo ir žaidimų vietas, tausoja žaislus ir daiktus	Paaškina, kodėl ir kaip reikia atlikti kasdienes darbus
Padedamas suaugusiųjų ar savarankiškai tausoja gamtinę aplinką: rūpinasi augalais, gyvūnais, nešiukšlina	Paaškina, kaip ir kodėl reikia elgtis gamtoje
Su suaugusiais ar savarankiškai tvarko ir puošia savo aplinką – grupės kambarį, žaidimų vietą, aikštelę, kiemą	Papasakoja, kaip galima sutvarkyti ir papuošti savo buvimo vietas: kambarį, butą, kiemą, stadioną, grupės, mokyklos (darželio) aplinką
Nuostata - Domėtis visuomeniniu gyvenimu, profesine žmonių veikla (I) Domėtis visuomeniniu gyvenimu, profesine žmonių veikla (II)	

Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Tinkamai elgiasi įvairiose viešosiose vietose, socialinėse situacijose	Nusako pagrindines socialiai pripažįstamo elgesio taisykles (teatre, muziejuje, parduotuvėje, pas gydytoją, gatvėje ir pan.)
Imituoja profesinę veiklą: žaisdami prisiima įvairius vaidmenis – gydytojo, mokytojo, gaisrininko, kompiuterių specialisto, verslininko, menininko ir pan.	Išvardija bent kelias profesijas ir nurodo esminius atskirų profesijų ypatumus (kuo užsiima tam tikrų profesijų žmonės), funkcijas. Komentuoja, kuo užsiima, ką dirba tėvai ir (ar) kiti artimieji.
Nuostata - Domėtis žymiais gamtos ir kultūros objektais (I) Domėtis žymiais gamtos ir kultūros objektais (II)	
Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Domisi ir tyrinėja savo aplinkoje ar (ir) Lietuvoje, pasaulyje esančius gamtos objektus, žmonių sukurtus daiktus, kultūros vertybes, jas tausoja	Papasakoja apie jo artimoje aplinkoje ar kitur esančius žymius gamtos ir kultūros objektus; Savais žodžiais paaiškina, kad daiktai, meno kūriniai yra sukurti žmonių proto, vaizduotės, kūrybinių galių, jų rankų darbo ir kad juos reikia saugoti.
Nuostata - Didžiuotis savo tautybe, mylėti Tėvynę (I) Didžiuotis savo tautybe, mylėti Tėvynę (II)	
Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Brangina savo gimtinę, Tėvynę, kalbą, gerbia jos istoriją, papročius, tradicijas, domisi tautosaka, tautodaile, amatais, architektūra ir kt.	Nusako savo kilmę, tarmę, nurodo, kur yra gimęs, kuo jam brangi gimtinė, Tėvynė, pasako, kodėl patinka, kad gimė ir gyvena Lietuvoje; Atpažįsta pagrindinius valstybės simbolius: vėliavą, herbą, himną. Įvardija lietuvių kalbą kaip tautos skiriamąjį bruožą, nusako jos unikalumą ir vertę.
Nuostata - Domėtis ir gerbti kitas kultūras (I) Domėtis ir gerbti kitas kultūras (II)	
Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Domisi įvairiomis Lietuvos ir pasaulio tautomis, jų kultūra	Išvardija keletą savos ir kitų kultūrų panašumų ir skirtumų. Nusako, kad įvairių tautų žmonės gali turėti skirtingas tradicijas, papročius, tikėjimą, kalbėtis skirtingomis kalbomis
SVEIKATOS KOMPETENCIJA	
1. UGDYMO SRITIS: SVEIKATOS IR SVEIKOS GYVENSENOS SAMPRATA	
Nuostata - Būti sveikam (I) Būti sveikam (II)	
Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Laikosi kasdienių gyvenimo įpročių, padedančių saugoti ir stiprinti sveikatą (pvz., pakankamai juda, sveikai maitinasi)	Nusako, iliustruodamas pavyzdžiais iš savo aplinkos, kas stiprina sveikatą, o kas jai kenkia. Pateikia pavyzdžių, ką daro kasdien, kad gerai jaustųsi ir būtų sveikas
2. UGDYMO SRITIS: PSICHIKOS SVEIKATA	
Nuostata - Būti pripažintam ir gerai vertinamam (I) Būti pripažintam ir gerai vertinamam (II)	
Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas

Save vertina, remdamasis jam reikšmingų suaugusiųjų nuomone	Apibrėžia, papasakoja apie savo stiprybes, gebėjimus
Nuostata - Gerbti savo ir kitą lytį (I) Gerbti savo ir kitą lytį (II) Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Elgiasi pagarbiai savo ir kitos lyties atžvilgiu	Apibūdina mergaitės ir berniuko vaidmenis. Pateikia pavyzdžių
Nuostata - Pažinti ir išreikšti emocijas ir jausmus (I) Pažinti ir išreikšti emocijas ir jausmus (II) Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Tinkamai reiškia savo emocijas, nuotaikas, jausmus	Nusako, kad žmonės gali būti ir gerai, ir blogai nusiteikę, išgyventi džiaugsmą, pyktį, liūdesį, gėdą ir kitas emocijas. Pasako, kaip jaučiasi, kas sukėlė jam vieną ar kitą emociją. Pateikia pavyzdžių.
Nuostata - Valdyti savo impulsus (I) Valdyti savo impulsus (II) Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Kasdienėje veikloje tramdo save, stengiasi susilaikyti nuo impulsyvaus elgesio	Nurodo bent porą sunkumų įveikos būdų (pasitraukti iš situacijos, pasakyti kitam, kaip jaučiasi, giliai pakvėpuoti, padainuoti, pabėgioti ir kt.)
Nuostata - Susikaupti, atliekant tam tikras užduotis (I) Susikaupti, atliekant tam tikras užduotis (II) Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Tam tikrą laiką geba sutelkti dėmesį į konkrečią veiklą	Paaikrina, kad, norint atsakingai ir kruopščiai atlikti tam tikrą veiklą, reikia susikaupti
Nuostata - Nusiraminti ir atsipalaiduoti, patyrus stiprių emocijų (I) Nusiraminti ir atsipalaiduoti, patyrus stiprių emocijų (II) Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Nusiramina, atsipalaiduoja žaisdamas, judėdamas, vartydamas knygeles, stebėdamas aplinką	Nurodo, kada ir kaip reikia stabtelėti, nusiraminti, pailsėti
Nuostata - Būti geranoriškam aplinkiniams, tolerantiškam (I) Būti geranoriškam aplinkiniams, tolerantiškam (II) Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Demonstruoja draugiškumo ženklus (šypsena, dalijimasis, pritarimas, palaikymas) ir toleranciją (pakanta kitokiai nuomonei, išvaizdai, žodžiams)	Komentuoja, iliustruodamas pavyzdžiais, koks elgesys yra palankus, geranoriškas. Žino būdus (šypsena, gražus žodis, apkabinimas ir t. t.), kaip galima padėti, suteikti džiaugsmo kitiems.
3. UGDYMO SRITIS: SOCIALINĖ SVEIKATA	
Nuostata - Puoselėti draugystę (I) Puoselėti draugystę (II) Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas

Užmezga ir palaiko draugiškus santykius su kitais (pvz., užkalbina, pakviečia žaisti, dalijasi žaislais, daiktais, prisiderina prie kito, atjaučia ir pan.)	Paaškina, kaip galima susidraugauti ir palaikyti draugystę. Pateikia pavyzdžių
Nuostata - Vengti smurto ir patyčių bendraujant (I) Vengti smurto ir patyčių bendraujant (II) Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Kilus tarpusavio konfliktui, ginčui, esant nuomonių skirtumui, nesutarimams, susitramdo, ieško priimtinių konflikto sprendimo būdų	Komentuoja, kodėl negalima skriausti kito, muštis, stumdytis, tyčiotis, prasivardžiuoti ir t. t. Papasakoja, kaip jaučiasi (pats ar kitas), kai kas nors tyčiojasi.
Nuostata - Būti budriam ir atsargiam, bendraujant su nepažįstamaisiais (I) Būti budriam ir atsargiam, bendraujant su nepažįstamaisiais (II) Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Atsispiria nepažįstamų žmonių kvietimui, įkalbinėjimams eiti pasivaikščioti, pasivažinėti, vaišintis, ką nors veikti ir t. t.	Savais žodžiais paaškina, kodėl be suaugusiųjų žinios negalima išeiti iš kiemo, namų, ugdymo įstaigos teritorijos, bendrauti su nepažįstamaisiais, imti iš jų siūlomų dovanų, gėrimų, saldinių ir pan., važiuoti pasivažinėti
Nuostata - Saugotis seksualinio išnaudojimo ir prievartos (I) Saugotis seksualinio išnaudojimo ir prievartos (II) Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Pasitiki savo pojūčiais, intuicija ir geba pasakyti „ne“ abejonę keliantiems žmonėms, pasitraukia iš grėsmę keliančios situacijos (priešinasi, bėga, atstumia, šaukia ar kt.), kreipiasi pagalbos į patikimą suaugusįjį	Vaikai nusako, kokie galėtų būti tų žmonių ketinimai (geri ar blogi). Atpažįsta tinkamus ir netinkamus prisilietimus, nusako, ką reikia daryti, susidūrus su žmonių sukeliama gėdos, kaltės, pažeminimo ir pan. jausmais, veiksmais ir jų pasiūlymais
Nuostata - Atsispirti netinkamam kitų elgesiui (I) Atsispirti netinkamam kitų elgesiui (II) Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Taiko bent porą būdų, kaip atsispirti kitus žeminančiam, netinkamam, įtartinam elgesiui (sudrausmina kitą, prašo suaugusiųjų pagalbos, stengiasi susidraugauti su kitais vaikais)	Atpažįsta ir įvardija situacijas, kurios kelia grėsmę jo saugumui, orumui (pvz., tyčiojimas, gąsdinimas, atstūmimas)
Nuostata - Būti budriam ir atsargiam savo aplinkoje (I) Būti budriam ir atsargiam savo aplinkoje (II) Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Neliečia nepažįstamų, įtartinų jo aplinkoje esančių daiktų, medžiagų	Nurodo, kad negalima liesti vaistų, uostyti, ragauti nežinomų skysčių ir kitų medžiagų
Suaugusiųjų prižiūrimas ar savarankiškai saugiai naudojasi elektros įranga, buitinais prietaisais ir įrankiais	Paaškina, kodėl be suaugusiųjų leidimo negalima naudoti elektrinių ir dujinių prietaisų, žaisti su aštriais daiktais, degtukais ir kt.
Atsargiai elgiasi gatvėje, kelyje; moka tinkamai elgtis jam įprastose eismo situacijose	Komentuoja, kaip reikia elgtis gatvėje, kelyje
Nuostata - Ištikus nelaimi, ieškoti pagalbos (I) Ištikus nelaimi, ieškoti pagalbos (II)	

Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Kreipiasi pagalbos į suaugusiuosius, kuriais pasitiki	Paaishkina, kad, ištikus bėdai ar nelaimei, gali padėti artimieji, pažįstami ir kai kurių įstaigų (gydymo, policijos ir kt.) tarnautojai; Žino savo namų, darželio adresus, mamos, tėčio, skubios pagalbos telefono numerį 112.
4. UGDYMO SRITIS: FIZINĖ SVEIKATA	
4.1. FIZINIS AKTYVUMAS	
Nuostata - Judėti ir patirti judėjimo džiaugsmą (I) Judėti ir patirti judėjimo džiaugsmą (II)	
Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Spontaniškai juda, žaidžia, atlieka jam patinkančius pratimus: eina, bėga, šokinėja, juda, keisdamas kryptį, tempą, greitį; žaidžia komandinius žaidimus; meta, pagauna, spiria, atmuša kamuolį; išlaiko pusiausvyrą; Atlieka smulkiosios motorikos judesius	Nurodo, kad judrūs žaidimai, pratimai, mankšta padeda jaustis žvaliam ir stipriam. Pasako, kur (namie, kieme, gamtoje, sporto salėje, stadione) ir kaip galima judėti kasdien.
Nuostata - Turėti taisyklingą laikyseną (I) Turėti taisyklingą laikyseną (II)	
Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Padedamas suaugusiųjų, stengiasi taisyklingai sėdėti, stovėti, gulėti, judėti	Komentuoja, kaip reikia taisyklingai sėdėti, stovėti, gulėti
Nuostata - Būti atsargiam žaidžiant, judant (I) Būti atsargiam žaidžiant, judant (II)	
Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Judėdamas (važiuodamas dviračiu, riedlente, pačiūžomis ir t. t.) stengiasi būti atsargus, atsakingai naudojasi reikiamomis apsaugos priemonėmis	Argumentuoja, kodėl žaidžiant, aktyviai judant reikia būti atsargiam, elgtis saugiai
4.2. SVEIKA MITYBA	
Nuostata - Domėtis sveika mityba, norėti valgyti sveikai (I) Domėtis sveika mityba, norėti valgyti sveikai (II)	
Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Valgo įvairų, šviežią, vertingą maistą – daržoves, vaisius, grūdų, pieno, žuvies, mėsos ir kt. produktus. Geba pasirinkti, kuris maistas yra vertingas, naudingas, o kurio reikėtų atsisakyti	Nurodo, kad maistas reikalingas augti ir būti sveikam. Pateikia kelis maisto produktus, kuriuos valgyti sveika, ir kelis, kurių vartojimą reikėtų riboti.
Nuostata - Gerti vandenį (I) Gerti vandenį (II)	
Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Geria pakankamai vandens	Paaishkina, jog vanduo reikalingas, kad gerai jaustumėmės ir būtume sveiki. Pateikia gėrimų, kuriuos vartoti sveika ir kuriuos reikia vartoti saikingai, pavyzdžių
Nuostata - Valgyti išalkus, jausti saiką valgant (I) Valgyti išalkus, jausti saiką valgant (II)	

Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Atpažįsta ir įvardija, kada yra alkanas, o kada sotus	Pasako, kad išalkus reikia pavalgyti, valgant – neskubėti, gerai sukramtyti maistą, valgyti ramioje, gražioje aplinkoje
4.3. VEIKLA IR POILSIS	
Nuostata - Pavargus pailsėti, laikytis miego ir veiklos ritmo (I) Pavargus pailsėti, laikytis miego ir veiklos ritmo (II)	
Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Kai yra pavargęs, eina pailsėti. Laikosi miego ir veiklos ritmo, padedamas suaugusiųjų	Nurodo, kad miegas, poilsis reikalingi, norint gerai jaustis ir būti sveikam. Išvardija bent kelis būdus, padedančius atsipalaiduoti, pailsėti (pvz., pabūti tyloje, pasivaikščioti, pasiklausyti ramios muzikos, pamiegoti).
Nuostata - Nepiktinaudžiauti kompiuteriu ir TV (I) Nepiktinaudžiauti kompiuteriu ir TV (II)	
Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Riboja kompiuteriui ir TV skiriamą laiką	Nusako, kad ilgas sėdėjimas prie kompiuterio ir (ar) televizoriaus žmogų vargina, daro jį irzlų, pikta, kenkia akims, klausai, stuburui
Saugo klausą ir vengia triukšmo	Komentuoja, kodėl reikia saugoti klausą, riboti TV ar kompiuterio skleidžiamą garsą
Nuostata - Susidūrus su sunkumais, kreiptis pagalbos (I) Susidūrus su sunkumais, kreiptis pagalbos (II)	
Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Kai pasijunta blogai, pasako apie tai suaugusiems	Nusako, kad, pasijutus blogai, būtina apie tai pranešti suaugusiems
smens ir aplinkos švara	
Nuostata - Rūpintis asmens ir aplinkos švara ir tvarka (I) Rūpintis asmens ir aplinkos švara ir tvarka (II)	
Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Padedamas suaugusiųjų ar savarankiškai prausiasi, šukuojasi, valosi dantis, plaunasi rankas (prieš valgį, pasinaudojęs tualetu, išsipurvinęs)	Paaiškina, kaip ir kodėl reikia praustis, trinkti galvą, valyti dantis, plauti rankas
Stengiasi, kad drabužiai ir avalynė būtų švarūs ir tvarkingi	Paaiškina, kad švari ir tvarkinga apranga yra maloni ir sau, ir kitiems
Patiriamas suaugusiųjų ar savarankiškai pasirenka drabužius ir avalynę pagal orą	Argumentuoja, kodėl svarbu apsirengti ir apsiauti pagal oro sąlygas
Nuostata - Rūpintis aplinkos švara ir tvarka (I) Rūpintis aplinkos švara ir tvarka (II)	
Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Padedamas suaugusiųjų ar savarankiškai susitvarko savo buvimo vietą	Komentuoja, kodėl svarbu tvarkyti savo kambarį (kampelį), žaidimų, miego, valgio vietas ar kitą buvimo aplinką
PAŽINIMO KOMPETENCIJA:	
1. UGDYMO SRITIS: DOMĖJIMASIS, SMALSUMAS	

<p>Nuostata - Pažinti savo gyvenamąją aplinką ir jos žmones (I) Pažinti savo gyvenamąją aplinką ir jos žmones (II) Komentaras: (I) ... (II)</p>	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Stebi, klausinėja apie gimtojo miesto, miestelio, kaimo žmones, jų gyvenimą, darbus, kūrybą	Pasakoja apie jam reikšmingus žmones (savo senelius, gyvenamosios vietovės mokslininkus, menininkus, senolius, meistrus, tautodailininkus, ūkininkus, verslininkus ir t. t.), jų darbus, kūrybą
<p>Nuostata - Pažinti, saugoti, gerbti ir puoselėti gyvąją gamtą (I) Pažinti, saugoti, gerbti ir puoselėti gyvąją gamtą (II) Komentaras: (I) ... (II)</p>	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Stebi, klausinėja apie pievos, miško, vandens telkinių augalus, gyvūnus, jų gyvenimą	Nusako, ką išgyvena, būdamas miške, pievoje, prie ežero, upės, jūros. Apibūdina, kas yra kalnas, miškas, pieva, upė, ežeras, jūra. Paaiškina, kuo jam ypatingas koks nors augalas, gyvūnas. Išvardija, kokius augalus, gyvūnus pažįsta.
Domisi ir savarankiškai ar suaugusiųjų padedamas augina augalus, rūpinasi naminiiais gyvūnais	Pasakoja apie savo turimą (ar norimą turėti) augalą ar gyvūną, kaip jais rūpinasi. Komentuoja, kaip jie atrodo, kur auga ar gyvena, kaip jis prižiūrimas ar maitinamas.
<p>Nuostata - Pažinti negyvosios gamtos reiškinius (I) Pažinti negyvosios gamtos reiškinius (II) Komentaras: (I) ... (II)</p>	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Domisi atmosferos, metų laikų kaitos, medžiagų kitimo ir kt. reiškiniais	Nurodo ir argumentuoja, kokie tyrinėti gamtos reiškiniai jį sužavėjo ir kodėl. Komentuoja, kodėl įdomu stebėti gamtoje vykstančius reiškinius – metų laikų kaitą, orų permainas
<p>Nuostata - Pažinti artimiausios aplinkos daiktus (I) Pažinti artimiausios aplinkos daiktus (II) Komentaras: (I) ... (II)</p>	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Domisi artimiausios aplinkos daiktais (įrankiais, prietaisais, statiniais ir t. t.)	Pasako, kam skirti įvairūs aplinkos daiktai (namų apyvokos reikmenys, daiktai, prietaisai), argumentuoja, kodėl reikia atsargiai ir saugiai su jais elgtis
<p>Nuostata - Pažinti žmogaus sukurtas kultūros ir meno vertybes, pačiam kurti (I) Pažinti žmogaus sukurtas kultūros ir meno vertybes, pačiam kurti (II) Komentaras: (I) ... (II)</p>	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Domisi, klausinėja, tyrinėja savo gyvenamosios vietos ir iš patirties bei įvairių informacijos šaltinių pažintus istorijos, kultūros, meno objektus	Papasakoja apie patirtus išgyvenimus, įspūdžius, lankantis istorinėse vietose, muziejuose, kultūros objektuose ir t. t. Komentuoja, kodėl jam įdomu (ar neįdomu) lankyti savo gyvenamosios vietos įžymybes
Po išvykos, ekskursijos pavaizduoja tai, ką matė, pristato tai grupei	Paaiškina, kaip galima pristatyti (parodyti) kitiems, ką matė išvykoje, ekskursijoje, kelionėje
<p>2. UGDYMO SRITIS: TYRINĖJIMAS, INFORMACIJOS RINKIMAS</p>	
<p>Nuostata - Informacijos paieškai naudoti įvairius būdus ir priemones (I) Informacijos paieškai naudoti įvairius būdus ir priemones (II) Komentaras: (I) ... (II)</p>	

Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Įvairiais būdais (jutimais, bandymais, mąstymu, eksperimentais) tyrinėja aplinką, renka rūpimą informaciją	Paaškina ir iliustruoja pavyzdžiais, kad daiktus, reiškinius galima pažinti visais pojūčiais: žiūrint, liečiant, užuodžiant, ragaujant, klausantis, taip pat matuojant, apmaštant, atliekant bandymus
Tyrinėja aplinką (gamta, daiktus, žmones), renka informaciją įvairiais jos rinkimo ir fiksavimo bei matavimo prietaisais	Nurodo, kokie prietaisai geriausiai tinka informacijai apie žmones, gamta, daiktus, kultūros objektus rinkti ir tyrinėti
Nuostata - Gamtą tyrinėti atsargiai ir saugiai (I) Gamtą tyrinėti atsargiai ir saugiai (II) Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Atsargiai ir saugiai tyrinėja gamtą, renka informaciją	Įvardija gamtos stebėjimo priemonės ir būdus, paaškina, kad gamtą tyrinėti reikia atsargiai, jos nežalojant, neniokojant, nurodo, ko reikia saugotis gamtoje
Nuostata - Rinkti informaciją iš įvairių šaltinių (I) Rinkti informaciją iš įvairių šaltinių (II) Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Ieško informacijos įvairiuose šaltiniuose	Nurodo, kad informacijos apie žmones (daiktus, gamtą) galima ieškoti įvairiuose informacijos šaltiniuose
3. UGDYMO SRITIS: INFORMACIJOS APDOROJIMAS: JUTIMAI, MĄSTYMAS, VAIZDUOTĖ	
Nuostata - Pažinti aplinkos daiktus, reiškinius, patirti pažinimo džiaugsmą ir savo atradimais dalytis su kitais (I) Pažinti aplinkos daiktus, reiškinius, patirti pažinimo džiaugsmą ir savo atradimais dalytis su kitais (II) Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Skiria ir pavadina spalvas, formas, garsus, nusako daiktų dydį, erdvinę padėtį	Atpažįsta pagrindines spektro spalvas, pagrindines geometrines formas (apskritimas, kvadratas, trikampis, stačiakampis), garsus (gamtos, muzikos, technikos), nusako daiktų dydį (didesnis, mažesnis, aukštesnis, žemesnis), erdvinę padėtį (aukštai, žemai, kairėje, dešinėje ir t. t.)
Skaičiuoja, matuoja, lygina, sprendžia praktinius sudėties ir atimties uždavinius su daiktais, gali naudoti skaitmenis, sutartinius ženklus	Skaičiuoja iki dvidešimties, atskaičiuoja nuo dešimties, lygina, operuodamas daiktais, atlieka sudėties ir atimties veiksmus, nurodo, kuo ir kaip galima išmatuoti daiktų dydį, atpažįsta kai kuriuos skaitmenis, sutartinius ženklus
Gretina, grupuoja, klasifikuoja daiktus, apibendrina elementarią informaciją, daro išvadas	Nurodo, kuo panašūs ir kuo skiriasi įvairūs daiktai, lygina jų savybes, grupuoja ir klasifikuoja pagal nurodytą požymį, keičia grupavimo pagrindą ir t. t.
Klausosi skaitomų informacinių tekstų, varto iliustruotas knygas ir interpretuoja iliustracijas. Savais žodžiais atpasakoja girdėtą pasakojimą	Atpažįsta skaitomų tekstų žanrą (grožinis ar informacinis). Elementariai nusako, kokia informacija pateikta tekste, savais žodžiais apibūdina tai, ką mato iliustracijose.
Nuostata - Skirti tikrovę nuo prasimanymo (I) Skirti tikrovę nuo prasimanymo (II) Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas

Nagrinėja realius faktus, sieja juos priežasties ir pasekmės ryšiais. Atpažįsta ir nurodo realius ir įsivaizduojamus, sufantazuotus dalykus	Įvardija mintyse kylančius vaizdus ir vaizdinius. Savo fantazijas išreiškia žodžiais, piešiniais, kūno judesiais ar kt.
Nuostata - Pažinti aplinkoje vykstančius pokyčius, jų priežastis ir padarinius (I) Pažinti aplinkoje vykstančius pokyčius, jų priežastis ir padarinius (II) Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Intuityviai ar tikslingai tyrinėdamas, atlikdamas įvairius bandymus, pastebi daiktų, medžiagų, augalų pokyčius, įvardija akivaizdų (ar menamą) priežasties ir pasekmės ryšį	Įvardija akivaizdžius aplinkos pokyčius, pasako, kas jo aplinkoje sena ir nauja; Paaškina (spėja, prognozuoja), kas atsitiks, jeigu, pavyzdžiui, išardysime žaislą, užšaldysime vandenį ar ištirpdysime ledą, sumaišysime įvairias medžiagas ar skirtingų spalvų dažus, palaistysime vystančią gėlę ir t. t.
Tyrinėja ir pažįsta daiktų sąrangą modeliudamas, konstruodamas, ardydamas, dėliodamas, lipdydamas	Papasakoja, kaip galima išsiaiškinti, iš ko sudaryti, kaip sukonstruoti daiktai: apžiūrinėti, čiupinėti, narstyti, ieškoti, kaip pritaikyti
Tyrinėjimų, bandymų duomenis paaškina, pavaizduoja piešiniais, simboliais, diagramomis, grafikais, schemomis	Papasakoja apie savo tyrinėjimus, pristato, ką sužinojo, išsiaiškino, nusako, ką patiria tyrinėdamas
4. UGDYMO SRITIS: REFLEKSIJA, INTERPRETACIJA, KŪRYBIŠKAS TAIKYMAS	
Nuostata - Apmąstyti tai, kas pažinta (I) Apmąstyti tai, kas pažinta (II) Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Prisimena, apgalvoja, interpretuoja patirtus įspūdžius	Savais žodžiais papasakoja tai, ką matė, girdėjo, išgyveno, suprato. Nurodo, prognozuoja, kur ir kaip įgytą patirtį panaudos
Nuostata - Križiškai vertinti gaunamą informaciją (I) Križiškai vertinti gaunamą informaciją (II) Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Apmąsto ir križiškai vertina iš kelių skirtingų informacijos šaltinių gautą informaciją apie tą patį žmogų, daiktą, reiškinį	Paaškina, kad turimą informaciją reikia tikrinti – abejojant, klausinėjant, tikslinantis, perklausiant pašnekovo ir t. t.
Nuostata - Veikti atsakingai (I) Veikti atsakingai (II) Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Ieškodamas atsakymų, spręsdamas problemas, darydamas sprendimus, juos įgyvendindamas, elgiasi atsakingai: taupo gamtos išteklius, rūpinasi aplinkos švara ir t. t.	Paaškina, kaip reikia elgtis buityje (taupyti vandenį, elektrą, popierių, gamtos gėrybes) ir gamtoje (nešiukšlinti, netriukšmauti, neteršti oro, vandens, dirvožemio)
KOMUNIKAVIMO KOMPETENCIJA:	
1. UGDYMO SRITIS: KALBOS SUVOKIMAS IR KALBĖJIMAS	
Nuostata - Išgirsti ir suprasti kitą (I) Išgirsti ir suprasti kitą (II) Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Atidžiai klausosi grupės draugų, priešmokyklinio ugdymo pedagogo, grupės svečių ar kitų suaugusiųjų pasakojimų,	Paaškina, kad, norint išgirsti ir suprasti, ką sako kitas, reikia būti atidžiam (susikaupti, stengtis žiūrėti pašnekovui į akis)

skaitomų ar pasakojamų tekstų, dalyvauja pokalbiuose, grupės projektuose ir kitoje veikloje	
Girdi ir reaguoja, ką sako kiti vaikai ar suaugusieji (klausia, abejoja, nesutinka, ko nors nesupratęs, kalbėtojo prašo pakartoti ir kt.)	Paaishkina, kad, ko nors neišgirdus ar nesupratęs, reikia pasitikslinti, paprašyti pakartoti, paaishkinti
Išklauso ir išgirsta kalbėtoją, supranta, ką jis sako	Apibūdina pagrindinę kalbėtojo mintį
Nuostata - Kalbėti taip, kad būtų išgirstas ir supastas (I) Kalbėti taip, kad būtų išgirstas ir supastas (II) Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Reiškia savo mintis, sumanymus, jausmus, nuotaikas, nuomonę	Pasako, ko nori, ką galvoja, kaip jaučiasi ir pan.
Kalbėdamas atsižvelgia į situaciją (vietą, laiką, pašnekovo amžių ir kitas aplinkybes)	Komentuoja, kuo skiriasi kalbėjimas grupėje, išvykoje, svečiuose, teatre, su bendraamžiu ir suaugusiuoju, pažįstamu ir nepažįstamu ir pan.
Kalba, klausantis keliems žmonėms, pakartoja, jei kas ko nors nesuprato, nenukrypsta nuo pagrindinės minties	Paaishkina, kaip reikia kalbėti, kad klausytojai išgirstų ir suprastų, ką nori pasakyti
Nuostata - Kalbėti drąsiai, tiksliai, aiškiai, išraiškingai (I) Kalbėti drąsiai, tiksliai, aiškiai, išraiškingai (II) Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Aiškiai, nuosekliai apibūdina, aiškina, informuoja, pasakoja, svarsto, diskutuoja (apie žaislą, knygą, gamtos reiškinį, savijautą, nutikimą, žaidimą, filmą, išvyką ir pan.)	Nurodo, ko reikia, kad pasakojimas būtų rišlus, sklandus ir kuo geriau supastas. Žino įvairių sąvokų, žodžių savo minčiai išsakyti, suvokia įvykių seką
Kalba įtaigiai, išraiškingai, įdomiai, naudoja įvairias intonacijas, pauzes, pabrėžia svarbiausią žodį ar frazę	Paaishkina, iš ko galima suprasti draugų ir kitų žmonių reiškiamas mintis, jausmus, nuotaikas. Supranta, kad įvairus kalbos tempas ir balso stiprumas klausytojui darys skirtingą poveikį. Supranta, kad įvairioms kalbėjimo intencijoms išreikšti galima vartoti atitinkamas kalbėjimo priemones – intonaciją, pauzes, prasminius akcentus ir kt.
Nuostata - Bendraujant spręsti problemas, dalytis sumanymais (I) Bendraujant spręsti problemas, dalytis sumanymais (II) Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Išsako savo ir išklauso kitų nuomonę, svarsto ir sprendžia kasdienėse situacijose ar žaidžiant kylančias problemas; tariasi, dalijasi darbais ir aptaria, kaip pavyko juos atlikti	Žino, kad, įvardydamas iškilusią problemą, gali sulaukti pagalbos; žino, kad, norint išspręsti problemas, reikia kalbėtis, aiškintis, tartis
Nuostata - Domėtis kalbos galimybėmis, pasitikėti savo galiomis, įgyti daugiau kalbinių gebėjimų, žinių (I) Domėtis kalbos galimybėmis, pasitikėti savo galiomis, įgyti daugiau kalbinių gebėjimų, žinių (II) Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Skiria aplinkoje girdimus perkeltine prasme vartojamus žodžius, tinkamai juos vartoja.	Žino ir savais žodžiais paaishkina, kad kiekvienas žodis turi savo reikšmę, kad kai kurie žodžiai turi po kelias reikšmes.

Kuria naujus žodžius, eksperimentuoja, žaidžia kalba. Atpažįsta nežinomo žodžio reikšmę, remdamasis kontekstu ir (ar) savo patirtimi.	Pateikia panašią arba priešingą reikšmę turinčių žodžių pavyzdžių (sinonimų ir antonimų). Suvokia, kad žodžius galima kurti ir perkurti.
Kalbėdamas pasikliauja kalbine nuojauta, praktiškai taiko gimtosios kalbos dėsnius ir normas (kitakalbiai vaikai lietuvių kalbą vartoja elementariu lygiu)	Išmano elementarias žodžių darybos, jų kaitymo, sakinių sandaros taisykles, taria daugumą gimtosios kalbos garsų
Nuostata - Domėtis savo ir kitomis kalbomis, tarmėmis (I) Domėtis savo ir kitomis kalbomis, tarmėmis (II) Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Atpažįsta savo gyvenamosios vietos ir (ar) savo šeimos kalbą, tarmę	Įvardija, iš kur kilęs, kokia kalba, tarme kalbamasi jo gyvenamojoje vietovėje, jo šeimoje
Pasakoja apie kitas šalis, jų kalbas. Atpažįsta svetimos kalbos žodžius	Nurodo keletą pavyzdžių, kuriose šalyse kokia kalba kalbama. Moka keletą kitų kalbų žodžių.
Nuostata - Kalbėti mandagiai, pagarbiai (I) Kalbėti mandagiai, pagarbiai (II) Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Laikosi kalbos etiketo: mandagiai pasisveikina, atsisveikina, atsiprašo, mandagiai kreipiasi į bendraamžius ir suaugusiuosius	Moka žodžių, frazių, kurios vartojamos mandagiai bendrauti. Išvardija elementarias kalbos etiketo taisykles
Nuostata - Bendravimui naudotis informacinėmis ir komunikacinėmis technologijomis (I) Bendravimui naudotis informacinėmis ir komunikacinėmis technologijomis (II) Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Naudojasi mobiliuoju telefonu ir (ar) kompiuteriu pokalbiams su artimaisiais, draugais, kitoms kultūroms, šalims pažinti	Paaškina esmines naudojimosi kompiuteriu, mobiliuoju telefonu taisykles, pasako galimus naudojimosi jais pavojus, nusako informacinių ir komunikacinių technologijų svarbą kasdieniame gyvenime
2. UGDYMO SRITIS: SKAITYMO IR RAŠYMO PRADMENYS	
Nuostata - Išmokti skaityti ir rašyti (I) Išmokti skaityti ir rašyti (II) Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Supranta ir paaškina mokėjimo skaityti ir rašyti privalumus ir teikiamas galimybes	Nusako, ko negalėtų (ar negali) padaryti, nemokėdamas skaityti, rašyti; Savais žodžiais paaškina, kad įvairūs ženklai yra skirti žmonėms susitarti, susikalbėti, bendrauti
Pastebi garsų panašumus ir skirtumus. Sieja garsus ir raides	Paaškina, kad garsai ir raidės yra susiję, kad garsus galima užrašyti raidėmis
Skiria raides nuo kitokių ženklų, simbolių. Pastebi raidžių panašumus ir skirtumus. Atpažįsta daugumą raidžių, perskaito pavienius žodžius (pvz., reikšmingus užrašus mieste), taip pat skaito kelių sakinių ar ilgesnius rišlius tekstus	Nurodo, kurios raidės yra didžiosios, kurios – mažosios, skiria rašytines ir spausdintines raides.; Paaškina, kad raidės ir visa, kas parašyta, skirta perskaityti (suprasti, iššifruoti).
Rašo daugumą raidžių (kartais raides rašo apsuktas), tinkamai laiko rašiklį	Paaškina, kad rašome ir skaitome iš kairės į dešinę (ir iš viršaus žemyn). Įvardija, kad iš raidžių sudaromi žodžiai, o iš žodžių – sakiniai

Įsreiškia savo išgyvenimus, patirtį, mintis piešiniais, ženklais, žodžiais	Paaiškina, kad piešiniais, ženklais, rašmenimis galima perteikti savo mintis kitiems
Nuostata - Domėtis knygomis (I) Domėtis knygomis (II) Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Pasakoja apie savo mėgstamas knygas, veikėjus, jų nuotykius, poelgius. Klausosi skaitomų tekstų. Komentuoja ir interpretuoja veikėjų poelgius ir jų santykius; geba argumentuoti savo pasirinkimą	Išvardija savo mėgstamiausias knygas ir jų autorius. Nusako, kuo jos jam patinka arba nepatinka. Paaiškina, kas yra viršelis, puslapis, eilutė, autorius, iliustratorius ir kt.
Pasakoja ir deklamuoja, seka girdėtas pasakas, mena mįsles, patys kuria, pvz., perkuria tekstą (sugalvoja naujus veikėjus, keičia veiksmo eigą ar pan.), improvizuoja	Intuityviai atpažįsta eilėraščių, pažintinį tekstą, pasaką, smulkiają tautosaką. Nurodo teksto pradžią ir pabaigą. Nusako veiksmo vietą, laiką, eigą. Komentuoja tekstų nuotaiką. Paaiškina, kaip galima kurti įvairius tekstus, juos perkurti, keisti, improvizuoti.
Nuostata - Gerbti ir tausoti knygas (I) Gerbti ir tausoti knygas (II) Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Saugo knygas ir kitokius leidinius	Paaiškina, kaip reikia elgtis su knygomis: jas saugoti, vartant, skaitant naudotis knygų skirtuku
Nuostata - Domėtis kultūros vertybėmis, reiškiniiais (I) Domėtis kultūros vertybėmis, reiškiniiais (II) Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Kartu su suaugusiais lanko spektaklius, parodas, koncertus	Paaiškina, kad žmonės gali dalytis jausmais, mintimis, sumanymais, patirtimi per meno kūrinius
MENINĖ KOMPETENCIJA	
1. UGDYMO SRITIS: DAILĖ IR KITOS VAIZDUOJAMOJO MENO RŪŠYS	
Nuostata - Pastebėti grožį aplinkoje, gamtoje ir dailės kūriniuose (I) Pastebėti grožį aplinkoje, gamtoje ir dailės kūriniuose (II) Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Aplinkoje, gamtoje išskiria spalvų, formų, linijų grožiu išsiskiriančius objektus (medžius, žoles, gėles, vabzdžius, akmenis ir kt.)	Nurodo, kas aplinkoje, gamtoje yra gražu: įdomios formos, įvairios spalvos, harmoningi jų deriniai ir kt.
Nuostata - Džiaugtis kūrybos procesu, jausti pasitenkinimą kuriant (I) Džiaugtis kūrybos procesu, jausti pasitenkinimą kuriant (II) Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Kuria įsivaizduodamas, fantazuodamas paties pasirinkta ar pedagogo pasiūlyta technika; ieško naujų raiškos būdų	Įvardija, ką ir kokia technika labiausiai mėgsta vaizduoti
Nuostata - Laisvai, spontaniškai, pasitikint savimi reikšti savo idėjas, nuotaiką, mintis (I) Laisvai, spontaniškai, pasitikint savimi reikšti savo idėjas, nuotaiką, mintis (II) Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas

Pasirenka priemones, kurios labiausiai tinka jo nuotakai, idėjai, sumanymui atvaizduoti. Tinkamai, pagal paskirtį naudoja įvairias dailės priemones (pieštukus, teptukus, kreideles, guašą, molį ar kt., taip pat netradicines medžiagas)	Apibūdina dailės priemones, kurių reikės įgyvendinti konkrečiam sumanymui. Žino dailės darbų atlikimo seką. Komentuoja, kokios gali būti linijos (trumpos, ilgos, ryškios, švelnios ir kt.), spalvos, formos; Išvardija daugumą spalvų, keletą formų. Nusako, kas nutiks, sumaišius spalvas.
Nuostata - Ugdytis gerą skonį, estetinę nuovoką (I) Ugdytis gerą skonį, estetinę nuovoką (II) Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Intuityviai skiria vertingą dailės kūrinių ir kičą (banalų, neskoningą kūrinių)	Paaškina, kad ne visi dailės kūriniai yra vienodai vertingi
Nuostata - Pažinti skirtingų žanrų, įvairių tautų ir įvairių istorinių laikotarpių dailės kūrinius (I) Pažinti skirtingų žanrų, įvairių tautų ir įvairių istorinių laikotarpių dailės kūrinius (II) Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Atpažįsta tapybos, grafikos, skulptūros, keramikos, tekstilės kūrinių pavyzdžius	Savais žodžiais nupasakoja, kuo skiriasi pagrindinių žanrų dailės kūriniai (terminų vaikams įsidėmėti nebūtina!)
Skiria šiais laikais sukurtus ir ankstesnių istorijos laikotarpių dailės kūrinius	Elementariai, savais žodžiais palygina, kuo skiriasi šiuolaikinio meno darbai nuo ankstesnių epochų dailės meistrų kūrinių
Skiria lietuvių ir kitų tautų tautodailės kūrinius	Nurodo, kuris tautodailės pavyzdys yra lietuviškas, o kuris – ne
Nuostata - Geranoriškai vertinti savo ir kitų kūrybą, dalytis įspūdžiais (I) Geranoriškai vertinti savo ir kitų kūrybą, dalytis įspūdžiais (II) Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Palankiai vertina savo ir kitų dailės kūrinius, spontaniškai dalijasi meniniais įspūdžiais	Įvardija kūrinių temą, idėją; paaškina, kas nupiešta. Nusako, kuo jam patinka savo ar kitų darbai.
Aiškina savo sumanymą ir jo sprendimą, domisi kito idėjomis, išsako savo ir gerbia kitų nuomonę	Komentuoja, ką sukūrė, bando nusakyti, kodėl pasirinko konkretų raiškos, vaizdavimo būdą, išklauso kito nuomonę
Vertina, išsako savo nuomonę apie profesionalios dailės, tautodailės kūrinius	Paaškina, kas jam patinka dailės kūrinyje (kūriniuose)
Nuostata - Siekti tvarkos savo aplinkoje (I) Siekti tvarkos savo aplinkoje (II) Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Ugdosi tvarkingo darbo įgūdžius: savarankiškai pasiruošia ir susitvarko veiklos, žaidimo vietą	Pasako, kodėl svarbu pasiruošti veiklai (numatyti ir susirinkti reikiamas priemones), o baigus veiklą – viską sutvarkyti. Nurodo, kas kur turi būti padėta
Nuostata - Baigti pradėtą darbą, taupiai naudoti turimus išteklius, rūpintis savo saugumu (I) Baigti pradėtą darbą, taupiai naudoti turimus išteklius, rūpintis savo saugumu (II) Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Dirba susikaupęs; saugiai, tvarkingai, taupiai elgiasi su dailės priemonėmis ir medžiagomis	Žino, kodėl su dailės priemonėmis ir medžiagomis reikia elgtis saugiai, taupiai ir tvarkingai
Baigia pradėtus darbus	Paaškina, kad, pradėjus darbą, dera jį ir baigti
2. UGDYMO SRITIS: MUZIKA	
Nuostata - Įžvelgti grožį aplinkos, gamtos garsuose, muzikos kūriniuose (I) Įžvelgti grožį aplinkos, gamtos garsuose, muzikos kūriniuose (II)	

Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Klausosi ir girdi aplinkos, gamtos, muzikos garsus, geba pajusti jų grožį; išsako savo nuomonę, pastebėjimus, jausmus	Komentuoja, kokius garsus girdi, kuo jie yra ypatingi, nurodo, kuo jam patinka (arba nepatinka) girdimi garsai
Nuostata - Laisvai, spontaniškai, muzikinės raiškos priemonėmis reikšti savo nuotaiką, idėjas, mintis (I)	
Laisvai, spontaniškai, muzikinės raiškos priemonėmis reikšti savo nuotaiką, idėjas, mintis (II)	
Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Mėgdžioja gamtos, aplinkos, miesto ir kt. garsus	Atskiria ir nusako gamtos, kasdienės aplinkos, kitokius garsus
Susikaupia ir įsiklauso į tylą	Paaškina, kuo tylą yra vertinga (maloni, raminanti, jauki ir pan.)
Dainuodamas, niūniuodamas, intonuodamas reiškia savo emocijas ir mintis. Žaidžia muzikinius žaidimus, ratelius, dainuoja vienbalses dainas Dainuoja paprastas intonacijas įvairiomis dermėmis (mažoru, minoru ir kt.)	Apibūdina muzikuojant kylančius išgyvenimus; žino, kad muzika gali būti linksma ir liūdna. Įvardija bent keletą muzikinių žaidimų, ratelių, dainelių.
Klausomos muzikos įspūdžius perteikia judesiu, spalva, vaizdu, žodžiu	Paaškina, kad muzikos sukeltus išgyvenimus galima išreikšti įvairiais būdais – judesiu, spalva, vaizdu, žodžiu
Nuostata - Tyrinėti ir naudoti įvairius garso išgavimo būdus (I)	
Tyrinėti ir naudoti įvairius garso išgavimo būdus (II)	
Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Dainai, šokiui, žaidimui naudoja įvairiausių garso išgavimo būdus: muša, braukia, pučia skambančius daiktus, instrumentus; taip pat groja pagal įrašą (muša ritmą ar ritmo motyvą) Žaidžia kontrastinga dinamika ar tempais. Rimuoja paprastus darinius dviejų ir trijų dalių metru judėdamas (pavyzdžiui, žingsniuodamas, siūbuodamas ir pan.) ir pasitelkdamas žodį	Žino ir gali apibūdinti balso ir įvairių muzikos instrumentų galimybes. Skiria atraminius garsus, trumpus ir ilgus, aukštus ir žemus garsus, pakartoja paprastus kelių garsų darinius.
Nuostata - Norėti improvizuoti, komponuoti, kurti (I)	
Norėti improvizuoti, komponuoti, kurti (II)	
Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Norėdamas pažaisti garsais, improvizuoja, kuria, ieško ir randa tinkamų norimai kompozicijai sukurti garsų	Nurodo keletą įprastų ir neįprastų garso išgavimo būdų. Nusako, kada ir kaip juos galima panaudoti.
Kuria ir ieško sprendimų kartu su kitais, stengiasi bendradarbiauti, kurdamas bendrus muzikinius projektus, mokosi kartu spręsti problemas	Žino, kad galima muzikuoti vienam arba drauge su kitais, nusako, kad, muzikuojant drauge, reikia derintis vienam prie kito
Nuostata - Norėti muzikuoti pačių pasigamintais muzikos instrumentais (I)	
Norėti muzikuoti pačių pasigamintais muzikos instrumentais (II)	
Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas

Iš buitinių atliekų ir gamtos daiktų pasigamina kelis paprasčiausius žaislinius muzikos instrumentus	Įvardija, kokius buitines daiktus, atliekas ir kt. galima panaudoti garsams išgauti
Nuostata - Ugdytis gerą muzikinį skonį (I) Ugdytis gerą muzikinį skonį (II) Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Intuityviai skiria vertingą muzikos kūrinį ir kičą (banalų, neskoninę kūrinį)	Nusako, kad ne visi muzikos kūriniai yra vienodai vertingi, kad tikrai vertingi kūriniai išlieka gražūs, yra mėgstami ir atliekami ilgus metus, šimtmečius
Nuostata - Pagarbiai vertinti tradicinę savo ir kitų kraštų muziką (I) Pagarbiai vertinti tradicinę savo ir kitų kraštų muziką (II) Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Atpažįsta kai kuriuos savo ir kitų kraštų muzikinius kūrinius, tradicinius instrumentus	Įvardija po keletą tradicinių lietuviškų (pvz., skrabalai, kanklės) ir kitų kraštų (pvz., būgnas, gitara) muzikos instrumentų
Nuostata - Norėti pažinti muziką, jos kalbą (I) Norėti pažinti muziką, jos kalbą (II) Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Dėmesingai klausosi įvairių stilių ir žanrų muzikos, turi mėgstamų kūrinių	Įvardija bent du patinkančius kūrinius. Žino, kad muzika užrašoma natomis, kad jos skaitomos.
Nuostata - Geranoriškai vertinti savo ir kitų muzikinę kūrybą, dalytis išpūdžiais (I) Geranoriškai vertinti savo ir kitų muzikinę kūrybą, dalytis išpūdžiais (II) Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Aiškina savo muzikinį sumanymą. Domisi kito idėjomis, išsako savo ir gerbia kitų nuomonę	Žino, kad kiekvienas, turėdamas sumanymą, gali sukurti muzikos kūrinėlį ir parinkti priemones jam atlikti
Nuostata - Tausojamai, atsargiai elgtis su muzikos instrumentais (I) Tausojamai, atsargiai elgtis su muzikos instrumentais (II) Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Turi pagrindinius tvarkingumo įgūdžius: savarankiškai pasiruošia ir susitvarko muzikavimo vietą; pabūna susikaupęs, baigia pradėtą veiklą	Nusako, kodėl ir kaip reikia saugiai elgtis su muzikavimo instrumentais, priemonėmis, kodėl negalima groti pernelyg garsiai, triukšmingai
3. UGDYMO SRITIS: ŠOKIS	
Nuostata - Domėtis judėjimu, judesiu, šokiu, siekti įgyti daugiau judėjimo, šokio patirties (I) Domėtis judėjimu, judesiu, šokiu, siekti įgyti daugiau judėjimo, šokio patirties (II) Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Tyrinėja judėjimą, judesį, šokį. Stengiasi koordinuoti judesius, jungti vieną judesį su kitu; orientuojasi erdvėje ir stengiasi nesusidurti su kitais, atlikti judesius savo ritmu, tempu, pratinasi derintis prie partnerių judesių poroje ar grupėje	Atpažįsta ir įvardija pagrindinius judėjimo būdus, judesius (šuoliukus, pritūpimus, sukinius, paprastus žingsnelius). Išvardija keletą tradicinių lietuvių (ar kitų tautų – lenkų, gudų, žydų ar kt.) šokių, žaidimų, ratelių, nusako, kaip jie atliekami. Nurodo, kodėl šokant svarbu derintis prie kito judesių, tempo, padėties erdvėje ir kt.
Nuostata - Judesiu išreikšti nuotaikas, mintis, jausmus (I)	

Judėsiu išreikšti nuotaikas, mintis, jausmus (II)	
Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Kuria judėsius ar jų seką, improvizuoja (pavyzdžiui, vaizduoja literatūros personažų, įvairių gyvūnų judėsius). Šoka pavieniui, poroje ir grupėje.	Nusako, ką galima išreikšti, pavaizduoti judėsiu ir šokiu
Nuostata - Geranoriškai vertinti savo ir kitų šokio bandymus, dalytis įspūdžiais (I) Geranoriškai vertinti savo ir kitų šokio bandymus, dalytis įspūdžiais (II)	
Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Aptaria savo ir kitų vaikų šokio bandymus, improvizacijas, įspūdžius, dalijasi nuomonėmis	Pasako, kas šokyje ar improvizacijoje patiko ar nepatiko ir kodėl; Nusako, kad skiriasi įvairių tautų šokiai, gali nurodyti bent kelis bruožus, kuriais jie skiriasi (muzika, nuotaika, tempas, kostiumai ir kt.)
Nuostata - Stengtis judėti grakščiai, patraukliai; šokti kultūringai, pagarbiai, atsargiai; deramai elgtis renginiuose (I) Stengtis judėti grakščiai, patraukliai; šokti kultūringai, pagarbiai, atsargiai; deramai elgtis renginiuose (II)	
Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Juda grakščiai, pasitempęs; šoka dėmesingai, šokdamas neskuba, nesistumdo; tinkamai (tyliai, mandagiai, dėmesingai) elgiasi renginiuose	Paaškina, kaip reikia judėti, šokti, kaip elgtis kultūros renginiuose
4. UGDYMO SRITIS: VAIDYBA	
Nuostata - Išgyventi kūrybos džiaugsmą, pasitenkinimą (I) Išgyventi kūrybos džiaugsmą, pasitenkinimą (II)	
Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Improvizuoja, vaidina tai, kas jam įdomu, smagu. Vaidina įsivaizduodamas, fantazuodamas. Vaizduoja savo paties išgyventą patirtį arba vadovaujasi priešmokyklinio ugdymo pedagogo patarimais ir pasiūlymais	Komentuoja, ką ir kaip labiausiai mėgsta vaizduoti, vaidinti
Nuostata - Domėtis vaidyba, siekti įgyti vaidybinės patirties (I) Domėtis vaidyba, siekti įgyti vaidybinės patirties (II)	
Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Skiria teatro rūšis (lėlių, šešėlių, operos, baleto, pantomimos, cirko ir kt.)	Atpažįsta ir įvardija lėlių, šešėlių, operos, baleto, pantomimos, cirko ir kt. vaidinimus
Atkartoja, pavaizduoja, perkuria vaidybos priemonėmis tai, kas jį supa, kas jam aktualu	Pastebi, atpažįsta ir įvardija vaidybos momentus kasdienėje grupės veikloje, išvykose, kultūros institucijose, šventėse ir kitur
Atkuria veikėjų žodžius (intonacijas) ar kūno judėsius, elgseną, mimiką	Paaškina, kokia elgsena, mimika labiausiai tiktų vaidinimui: kokia muzika, kokių instrumentų reikėtų ir pan. Gali pagrįsti savo nuomonę
Dalyvauja rengiant improvizaciją ar vaidinimą	Nusako, kas yra dekoracijos, kostiumai, apšvietimas, įgarsinimas, kokių dekoracijų ir kokios veikėjų aprangos reikėtų vaidinimui; Paaškina, kas yra grimas, kokios jo naudojimo galimybės ir saugaus jo naudojimo taisyklės.

	Komentuoja, kokios nuotaikos, kokio turinio turėtų būti skelbimas, kvietimas, programėlė, kas galėtų būti parašyta, nupiešta bilietuose ir kt.
Nuostata - Laisvai ir išraiškingai vaidinti (I) Laisvai ir išraiškingai vaidinti (II) Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Suvaidina gyvenimiškas situacijas arba situacijas pagal žinomus tautosakos, literatūros kūrinius. Kūrybiškai plėtoja savo ar priešmokyklinio ugdymo pedagogo inicijuotus socialinius žaidimus	Papasakoja, kokias gyvenimiškas ar sukurtas situacijas galima suvaidinti, apibūdina įsivaizduojamos situacijos aplinkybes (vietą, laiką, veiksmų seką), jos plėtojimąsi, veikėjų ypatumus, jų poelgių priežastis ir pasekmes. Nurodo, kuo situacija ar siužetas įdomus, kas jame įtikinama ar neįtikinama.
Nuostata - Nebijoti viešumos, žiūrovų dėmesio (I) Nebijoti viešumos, žiūrovų dėmesio (II) Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Nugali scenos baimę. Vaidindamas pasitiki savimi. Suklydęs improvizuoja, tęsia vaidinimą.	Žino, kad per vaidinimus, improvizacijas, skirtas draugams, tėveliams, galima jaustis laisvai. Paaiškina, kad suklydus reikia improvizuoti, ieškoti išeičių.
Nuostata - Geranoriškai vertinti savo ir kitų vaidybinius bandymus, dalytis išpūdžiais (I) Geranoriškai vertinti savo ir kitų vaidybinius bandymus, dalytis išpūdžiais (II) Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Geba geranoriškai vertinti savo ir kitų vaidybinius bandymus, dalijasi išpūdžiais. Stengiasi bendradarbiauti, mokosi spręsti problemas	Pasakoja vaidybos sukeltus išgyvenimus, išpūdžius, mintis. Apibūdina, kas jam pačiam patinka ar nepatinka vaidinant, pagrindžia savo nuomonę.
Nuostata - Atsakingai ruošti vaidinimams, stengtis būti tvarkingam ir kultūringam (I) Atsakingai ruošti vaidinimams, stengtis būti tvarkingam ir kultūringam (II) Komentaras: (I) ... (II)	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Atsakingai elgiasi, ruošdamasis vaidinimams ir per juos, stengiasi būti drausmingas ir tvarkingas, kultūringai elgiasi vaidinimų metu	Įvardija, su kokiomis priemonėmis reikia elgtis atsargiai (pavyzdžiui, su žirkėmis, smeigtukais, klijais). Papasakoja, kaip turi būti sutvarkoma grupė (salė, kiemas) prieš vaidinimą ar po jo. Paaiškina, kaip elgtis vaidinimų metu: kaip praleisti einantį į savo vietą žiūrovą, kaip padėkoti vaidinusiems (paploti); pasako, ko nedera daryti – valgyti, šiukšlinti, trypti ir kt.

Priešmokyklinio ugdymo pedagogo (-ų) _____
(Parašas) (Vardas ir pavardė)

Ar

Jungtinės grupės ikimokyklinio ugdymo auklėtojo (-ų) _____
(Parašas) (Vardas ir pavardė)

**PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO PEDAGOGO (-Ų) AR JUNGTTINĖS GRUPĖS
IKIMOKYKLINIO UGDYMO AUKLĖTOJO (-Ų) REKOMENDACIJA**

Vilniaus lopšelis-darželis „Žirmūnėliai“

_____ Nr. _____
(Data)

Vaiko vardas ir pavardė

Gimimo data _____

Ugdymosi kalba_lietuvių_

Gimtoji kalba ___

Mokyklos kontaktai (telefono numeris, el. pašto adresas, miestas)

85 2766398, mob. +37061868258, rastine@zirmuneliai.vilnius.lm.lt, Vilnius

Vaiko pasiekimai – kompetencijos, baigus priešmokyklinio ugdymo programą:

1. Socialinė kompetencija

- turi supratimą apie save kaip asmenį, pasižymintį unikaliomis savybėmis, suvokia, kad augdamas jis keičiasi ir tobulėja;
- tinkamai bendrauja ir bendradarbiauja su kitais: atpažįsta savo paties ir kitų emocijas, tinkamai jas reiškia, ugdo asmeninę atsakomybę, kantrybę ir tvarkos palaikymo įgūdžius;
- moka elgtis artimiausioje aplinkoje – šeimoje, grupėje, su draugais ir suaugusiais, gerbia kitų žmonių jausmus, toleruoja jų pomėgius, gebėjimus, įpročius, charakterio savybes, išvaizdos ar elgesio skirtynes ir panašiai;
- laikosi tam tikrų socialinio gyvenimo taisyklių (elgesio taisyklių viešosiose vietose, gamtoje ir kt.) ir tradicijų, pareigų grupėje, šeimoje;
- ugdo tautinį ir kultūrinį tapatumą, pilietiškumą, domisi kitomis kultūromis ir jas gerbia.

2. Sveikatos kompetencija

- supranta, kas padeda būti stipriam ir sveikam;

- palankiai save vertina, moka tinkamai išreikšti savo emocijas ir jausmus, susilaiko nuo impulsyvaus elgesio, geba susikaupti;
- palaiko palankius santykius su kitais žmonėmis, yra draugiškas, bet atsargiai elgtasi su nepažįstamaisiais;
- įprastoje, kasdienėje aplinkoje moka saugotis;
- supranta fizinio aktyvumo naudą sveikatai ir savijautai, stengiasi aktyviai judėti, žaisti, geba tai daryti saugiai;
- teikia pirmenybę sveikam ir vertingam maistui;
- laikosi elementarių asmens higienos reikalavimų, ugdomi savitvarkos įgūdžius;
- tinkamai suvokia kūno siunčiamus signalus (šaltį, karštį, troškulį, nuovargį ir pan.) ir, esant galimybei, į juos reaguoja.

3. Pažinimo kompetencija

- domisi ir pagal savo išgales tyrinėja savo aplinką (gamtinę, socialinę), žmonių sukurtas vertybes;
- ieško informacijos ir tyrinėja aplinką pojūčiais (klausa, rega, uosle, lytėjimu, ragavimu), mąstymu, vaizduote; naudotja įvairius būdus pasauliui pažinti ir tyrinėti – stebėjimą, bandymą, modeliavimą ir kt.;
- skiria pagrindines objektų savybes (spalvas, formas, dydį, skaičių, masę), geba juos klasifikuoti pagal tam tikrą požymį: skaičiuoti, matuoti, sverti, grupuoti, lyginti, stengiasi suprasti, iš ko sudaryti aplinkos objektai, kaip jie keičiasi; susieja reiškinius priežasties – pasekmės ryšiu, prisimina, apmąsto ir interpretuoja savo išspūdžius ir patirtį, kritiškai analizuoja informaciją, ją tikslinasi;
- ugdomi kritinį mąstymą, siekia įsisąmoninti ir įprasminti savo žinias ir patyrimą.

4. Komunikavimo kompetencija

- nori bendrauti, bendradarbiauti ir mokytis;
- geba suprasti kitus, išreikšti save, būti suprastas – sukaupia dėmesį, tinkamai vartotja ir tobulina savo gimtąją kalbą (kitakalbiai – ir lietuvių kalbos gebėjimus), supranta ir naudojami neverbaliniais ženklais (gestais, mimika ir kt.); bendraudamas vadovaujasi etikos ir etiketo taisyklėmis;
- domisi knygomis, kitais rašytiniais šaltiniais; supranta sakininę ir rašytinę informaciją, ja naudojami ir supranta jos praktinę naudą;
- turi poreikį skaityti ir rašyti ir taip pažinti pasaulį (suprasti žmonių santykius, jausmus, ketinimus, poelgius, susipažinti su kitomis šalimis ir kt.); bando rašyti ir skaityti; jaučia skaitymo ir rašymo džiaugsmą;
- domisi kultūros reiškiniais, bando kurti pats, dalyvaudamas savo ir kitų tautų kultūroje.

5. Meninė kompetencija

- noriai kaupia potyrius ir išspūdžius, semdamasis įkvėpimo meninei raiškai bei kūrybai;
 - yra drąsus, įgyvendindamas savo kūrybinius sumanymus, improvizuodamas;
 - noriai taiko įvairius meninės raiškos būdus (dailę ir kitas vaizduojamojo meno rūšis, muziką, vaidinimą, šokį);
-

- savarankiškai ar priešmokyklinio ugdymo pedagogo padedamas, ieško ir naudoja įvairias priemones, kurios padeda įgyvendinti jo kūrybinius sumanymus.
-

6. Teikta švietimo pagalba (jos rezultatai) ir rekomendacija dėl švietimo pagalbos tęstinumo

7. Kita svarbi informacija (pvz., adaptacija grupėje, lankomumas ir kt.)

Mokyklos vadovas

_____ (Parašas)

_____ (Vardas ir pavardė)

Priešmokyklinio ugdymo pedagogo (-ų)

_____ (Parašas)

_____ (Vardas ir pavardė)

Ar

Jungtinės grupės ikimokyklinio ugdymo auklėtojo (-ų)

_____ (Parašas)

_____ (Vardas ir pavardė)
